

17 lipca br. obradowały wspólnie Komisja Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej oraz Komisja do Spraw Kontroli Państwowej. Przedmiotem posiedzenia było rozpatrzenie Sprawozdania z działalności regionalnych izb obrachunkowych i wykonania budżetu przez jednostki samorządu terytorialnego w 2017 roku. Informację prezentowała przewodnicząca Krajowej Rady Regionalnych Izb Obrachunkowych.

### Wnioski RIO w odniesieniu do powiatów i miast na prawach powiatu

#### 1. Dochody miast na prawach powiatu

Miasta na prawach powiatu zrealizowały w 2017 r. dochody w wysokości 63 052 820 tys. zł. Uzyskane dochody były najwyższe od początku funkcjonowania tej grupy jednostek. Wskaźnik wykonania dochodów w relacji do planu wyniósł 99,0%, a niższy od przewidywanego poziom wykonania dochodów wystąpił już dziewiąty rok z rzędu. Dochody bieżące zostały wykonane zgodnie z planem (100,4%), natomiast poziom wykonania dochodów o charakterze majątkowym był znacznie niższy od przewidywanego (79,1%). Dochody w największym stopniu kształtowane były przez dochody własne, które stanowiły 58,2% dochodów ogółem (w roku poprzednim 58,3%). Dochody z tytułu dotacji celowych osiągnęły w strukturze dochodów udział wynoszący 21,2%, a dochody z tytułu subwencji ogólnej 20,6% (w roku 2016 odpowiednio 20,3% i 21,4%). Udział dochodów bieżących w uzyskanych przez powiaty grodzkie dochodach ogółem wyniósł 94,4%, a dochodów majątkowych – 5,6% (w roku poprzednim udziały te wyniosły odpowiednio 93,4% i 6,6%).

#### 2. Wydatki miast na prawach powiatu

Wydatki miast na prawach powiatu w 2017 r. zostały zrealizowane w wysokości najwyższej od czasu utworzenia tej grupy jednostek samorządu terytorialnego i wyniosły 63 232 374 tys. zł. Podobnie jak w latach poprzednich miasta nie osiągnęły zaplanowanych wielkości wydatków, a średni poziom ich realizacji wyniósł 94,4% planu. Analogicznie jak w latach poprzednich, miasta na prawach powiatu największą część wydatków budżetowych przeznaczyły na realizację zadań z zakresu oświaty i wychowania – 29,8%, a największą część wydatków inwestycyjnych zrealizowały w dziale Transport i łączność – 43,5%. Kolejnymi kierunkami inwestowania w roku 2017, chociaż już nie tak znaczącymi, były zadania realizowane w dziale Oświata i wychowanie (11,8% wydatków inwestycyjnych) oraz w dziale Gospodarka komunalna i ochrona środowiska (10,9%).

Zrealizowane przez powiaty grodzkie w 2017 r. łączne wydatki były o 179 555 tys. zł wyższe od uzyskanych dochodów. Wykazany deficyt stanowił zaledwie 0,3% w relacji do wykonanych dochodów. Spośród wszystkich 65 miast na prawach powiatu 38 zamknęło budżet deficytem, podczas gdy w roku poprzednim takich jednostek było 17.

#### 3. Dochody powiatów ziemskich

Powiaty zrealizowały dochody w wysokości 25 388 531 tys. zł (98,3% planu), które w porównaniu do roku ubiegłego wzrosły o 6,0% (realnie o 4,0%). Zrealizowano 100,2% planowanych dochodów bieżących, które wzrosły o 4,4% i 81,0% dochodów majątkowych, które wzrosły o 28,8% w stosunku do roku poprzedniego. Struktura dochodów powiatów nie uległa zmianie. Dochody z tytułu subwencji ogólnej, które stanowiły największą część dochodów powiatów (40,4%) wzrosły o 0,3%, dochody własne (35,8% dochodów ogółem) były wyższe o 7,1%, dotacje celowe o 15,3% (stanowiąc 23,8% dochodów).

Na realizację programu „Rodzina 500+” powiaty pozyskały środki w kwocie 190 932 tys. zł, które stanowiły jedynie 0,8% dochodów ogółem i w całości były to dotacje na realizację zadań bieżących.

#### 4. Wydatki powiatów ziemskich

Powiaty zrealizowały wydatki w kwocie 25 360 416 tys. zł (93,6% planu), które były wyższe o 8,8% w porównaniu do roku ubiegłego. Wydatki bieżące wzrosły o 4,8%, a wydatki majątkowe o 36,2%. Struktura wydatków, podobnie jak dochodów nie uległa zmianie w porównaniu do roku ubiegłego. Udział wydatków bieżących w wydatkach ogółem wyniósł 83,9%, a wydatków majątkowych – 16,1%. Największe wydatki powiaty poniosły na realizację zadań z zakresu oświaty i wychowania oraz edukacyjnej opieki wychowawczej (łącznie 36,4% wydatków ogółem), pomocy społecznej, rodziny i pozostałych zadań z zakresu polityki społecznej (łącznie 20,4%), transportu i łączności (16,3%) oraz administracji publicznej (11,3%). Na realizację inwestycji najwięcej środków wydatkowano w dziale Transport i łączność – 69,8% wydatków inwestycyjnych.

W 2017 r. powiaty planowały deficyt budżetowy w łącznej kwocie 1 264 673 tys. zł (4,9% planowanych dochodów). Ostatecznie wynik budżetów powiatów zamknął się *per saldo* nadwyżką w wysokości 28 115 tys. zł, tj. 0,1% w relacji do uzyskanych dochodów.

Na koniec 2017 r. zadłużenie powiatów wyniosło 5 628 367 tys. zł (w porównaniu do 2016 r. wzrosło o 1,1%), 99,9% długu stanowiły zobowiązania z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek oraz emisji obligacji. Relacja zobowiązań do dochodów obniżyła się w stosunku do roku ubiegłego i wyniosła 22,2% (w 2016 r. – 23,2%).